

Kjennetegn på måloppnåelse - samisk som førstespråk, Vg2 YF

Kjennetegnene på måloppnåelse gjelder ny læreplan i Samisk som førstespråk (SFS01-05). De er veiledende for standpunktvurdering.

ARTIKKEL

SIST ENDRET: 13.11.2020

Veiledende kjennetegn på måloppnåelse er utarbeidet for å støtte lærere i arbeidet med standpunktvurdering. Det er fortsatt kompetansemålene i læreplanen som er grunnlag for vurdering, og kjennetegnene må derfor brukes sammen med læreplanen. Kjennetegnene er kvalitetsbeskrivelser av hvordan elevenes kompetanse kan se ut på ulike nivå.

Handlingsrommet i læreplanen gir lærere og elever anledning til å velge innhold, og hvordan opplæringen skal organiseres. Kjennetegnene er derfor formulert på et overordnet nivå og for tre karakterer: lav kompetanse (karakter 2), god kompetanse (karakter 4) og framifrå kompetanse (karakter 6), jf. forskrift til opplæringslova.

Veiledende kjennetegn på måloppnåelse skal bidra til en felles nasjonal retning for standpunktvurderingen. Skoler og lærere kan bruke disse for å skape tolkningsfellesskap.

[Her kan du lese mer om samarbeid og tolkningsfellesskap.](#)

[Her kan du lese mer om hvordan du kan ta i bruk læreplanene.](#)

Kjennetegnene gjelder total vurdering av både muntlig og skriftlig kompetanse og disse skal brukes sammen med læreplanen.

Lav kompetanse i faget, karakter 2

God kompetanse i faget, karakter 4

Framifrå kompetanse i faget, karakter 6

<p>Eleven deltar i samtalene og framfører egne meninger og tanker i kjente faglige spørsmål. Eleven følger med på de andres framstillinger og gir enkel respons.</p>	<p>Eleven deltar i samtalene og framfører, forklarer og begrunner egne meninger og tanker i faglige spørsmål. Eleven følger med på de andres framstillinger og gir saklig respons.</p>	<p>Eleven deltar aktivt i samtalene og framfører, forklarer og begrunner grundig og saklig egne meninger og tanker i faglige spørsmål. Eleven følger grundig med på de andres framstillinger, stiller spørsmål og gir hensiktsmessig respons.</p>
<p>Eleven kommuniserer både muntlig og skriftlig på en forståelig måte. Eleven anvender noen faguttrykk og tilpasser til en viss grad sin framstilling til temaene og arbeidsmetodene.</p>	<p>Eleven kommuniserer godt både muntlig og skriftlig. Eleven har et godt fagspråk og tilpasser og velger framstilling og kommunikasjonsteknologi utfra temaene og arbeidsmetodene.</p>	<p>Eleven kommuniserer klart og hensiktsmessig både muntlig og skriftlig. Eleven har et presist og relevant fagspråk i sin framstilling som er tilpasset til de forskjellige temaene og arbeidsprosessene.</p> <p>Eleven velger hensiktsmessig kommunikasjonsteknologi etter behov på selvstendig grunnlag.</p>
<p>Eleven leser og forstår forskjellige tekster. Eleven tolker og vurderer til en viss grad de opplysningene som det er lett å finne i tekstene.</p>	<p>Eleven leser og forstår godt forskjellige tekster. Eleven tolker og vurderer innholdet og virkningsmidlene i teksten og legger fram egne tolkninger av teksten.</p>	<p>Eleven leser og viser svært god forståelse av forskjellige tekster.</p> <p>Eleven har i sin tekstanalyse dype refleksjoner og selvstendige tolkninger av tekstens innhold, form og virkemidler.</p>
<p>Eleven utformer forskjellige tekster som til en viss grad har høvelig form, struktur og innhold. Eleven bruker noen kjente samiske uttryksmåter i sine tekster. Eleven retter typiske feil i sine tekster og gjør forbedringer i teksten ut fra lærerens merknader.</p>	<p>Eleven utformer forskjellige tekster med god form, struktur og innhold. Eleven bruker forskjellige, høvelige samiske uttryksmåter i sine tekster. Eleven utfører rettinger og forbedringer i sine tekster ut fra faglige betingelser og merknader fra andre. Eleven vurderer andres tekster og kommer med tilrådninger ut fra egen språk- og tekstkjennskap.</p>	<p>Eleven utformer forskjellige tekster med klar og hensiktsmessig form, struktur og innhold som er tilpasset forskjellige behov. Eleven kjenner bruken av forskjellige samiske uttryksmåter og velger bevisst på grunnlag av denne kunnskapen uttryksmåter som er relevante og hensiktsmessige i de forskjellige tekstene. Eleven vurderer og gjør forbedringer i egne tekster ut fra faglige betingelser og merknader fra andre. Eleven vurderer andres tekster og kommer med relevante tilrådninger ut fra egen språk- og tekstkjennskap.</p>
<p>Eleven har et enkelt</p>		

<p>ordforråd og anvender til en viss grad tradisjonelle og fagrelaterte uttrykk og uttrykksformer i sine tekster og i praktisk arbeid. Eleven mestrer til en viss grad sentrale rettskrivingsregler og tegnsetting. Eleven kan til en viss grad benytte seg av kilder.</p>	<p>Eleven har et godt ordforråd og anvender både tradisjonelle og fagrelaterte uttrykk og uttrykksformer i sine tekster og i praktisk arbeid. Eleven mestrer i hovedtrekk rettskriving og tegnsetting. Eleven refererer til en viss grad til kilder, benytter seg langt på vei av relevante kilder og henviser til disse.</p>	<p>Eleven har et svært nyansert språk og anvender både tradisjonelle og fagrelaterte uttrykk og uttrykksformer hensiktsmessig i sine tekster og i praktisk arbeid. Eleven mestrer rettskriving og tegnsetting svært godt. Eleven synliggjør sitater, refererer, velger og gjør bruk av kilder selvstendig og kritisk og henviser til kilder på en ryddig og grundig måte.</p>
<p>Eleven kan forklare noen sentrale grammatikalske forhold. Eleven viser til noen sentrale ulikheter og likheter mellom samisk og andre språk. Eleven kjenner situasjonen til det samiske språket i sitt eget område og kan forklare hvorfor det er viktig å ta vare på språket.</p>	<p>Eleven kan forklare vanlige grammatikalske forhold ved bruk av fagspråk. Eleven forklarer vanlige ulikheter og likheter mellom samisk og andre språk ved bruk av kjente eksempler. Eleven kjenner den nåværende og tidligere situasjonen til det samiske språket i de forskjellige samiske områdene og kan forklare hvorfor det er viktig å ta vare på språket.</p>	<p>Eleven kan forklare forskjellige grammatikalske forhold på en selvstendig måte ved bruk av relevant fagspråk. Eleven forklarer forskjellige ulikheter og likheter mellom samisk og andre språk ved bruk av relevante eksempler. Eleven forklarer i allsamisk perspektiv sammenhengen mellom situasjonen for det samiske språket nå og tidligere og begrunner hvorfor det er viktig å ta vare på språket.</p>
<p>Eleven kan beskrive kjente og sentrale forhold ved samisk fortellertradisjon. Eleven kan peke på noen klare forskjeller og likheter mellom samiske og andre urfolkstekster.</p>	<p>Eleven kan forklare kjente og sentrale forhold ved samisk fortellertradisjon og reflektere over innholdet i kjente eventyr. Eleven kan forklare forbindelsen mellom samisk fortellertradisjon og dagens samiske kultur. Eleven peker på og forklarer ved hjelp av eksempler forskjeller og likheter mellom samiske og andre urfolkstekster.</p>	<p>Eleven drøfter forskjellige sider ved samisk fortellertradisjon både nå og tidligere. Eleven reflekterer over hvordan spor av samiske verdier kommer til veie i forskjellige samiske fortellinger og drøfter sammenhengen mellom samisk fortellertradisjon og samisk kultur (gjennom tidene).</p> <p>Elevens tolkning av forskjellige samiske eventyr inneholder selvstendige refleksjoner, og grundige sammenligner av relevante forhold i samiske eventyr i forhold til ander urfolkstekster.</p>

